

Examenwijzer (school)examens mavo-havo-vwo van het Coornhert Lyceum Haarlem

Geldig voor schooljaar 2021-2022

Vastgesteld in de vergadering van de MR op 15 september 2021

Inleiding

Deze Examenwijzer vormt de bundeling van alle relevante documenten betreffende de examens mavo, havo en vwo (schoolexamens en centrale examens), zoals ze worden afgenomen en beoordeeld op het Coornhert Lyceum Haarlem gedurende het schooljaar 2021-2022. Het document is bedoeld om alle betrokkenen bij de examens (leerlingen, docenten, ouders) volledig te informeren, in aanvulling op het Examenreglement, over alle regelingen betreffende de examens. Met de Examenwijzer en het Examenreglement voldoet het Coornhert Lyceum aan de geldende wet- en regelgeving omtrent examenzaken, zoals vastgelegd in artikel 31 van het Eindexamenbesluit WVO en aan de procedurele vereisten zoals vastgelegd in de Checklist VO raad. Dit wil zeggen dat beide documenten

- voor 1 oktober 2021 zijn vastgesteld door het bevoegd gezag en ter instemming voorgelegd aan de medezeggenschapsraad
- voor 1 oktober 2021 aan de inspectie zijn toegezonden
- voor 1 oktober 2021 aan de kandidaten verstrekt

Overall waar in deze Examenwijzer 'hij' staat, kan ook 'zij' gelezen worden.

Inhoudsopgave

- 1. Examenwijzer MAVO-HAVO-VWO**
 - 1.1 Toelichting voor leerlingen en ouders/verzorgers
 - 1.2 Begripsbepaling
 - 1.3 Inhoud en opbouw van het examen

- 2. Het Schoolexamen (SE)**
 - 2.1 Het programma van toetsing en afsluiting (PTA)
 - 2.2 De organisatie van het schoolexamen
 - 2.3 De afname van het schoolexamen
 - 2.4 De beoordeling van het schoolexamen
 - 2.5 Het profielwerkstuk
 - 2.6 Herexamen, inhalen, herkansen, vrijstellen
 - 2.7 Het examendossier en de inzage daarin
 - 2.8 Zittenblijvers en gezakte leerlingen
 - 2.9 Te laat inleveren, te laat komen, verhinderd zijn en ongeoorloofde absentie
 - 2.10 Toegestane hulpmiddelen bij schoolexamens
 - 2.11 Leerlingen die recht hebben op extra tijd
 - 2.12 Onregelmatigheden tijdens schoolexamens en centrale examens
 - 2.13 De examencommissie

- 3. Het Centraal Examen (CE)**
 - 3.1 De organisatie van het centraal examen
 - 3.2 De afname van het centraal examen
 - 3.3 Toegestane hulpmiddelen
 - 3.4 Leerlingen die recht hebben op extra tijd en gebruik van de computer
 - 3.5 De slaag-zak regeling 2022
 - 3.6 De afname van het centraal examen onder bijzondere omstandigheden
 - 3.7 Gespreid examen
 - 3.8 Herkansen en inhalen van een centraal examen
 - 3.9 Maatwerkdiploma
 - 3.10 Onregelmatigheden bij het centraal examen
 - 3.11 De inhoud van de examens in de diverse vakken
 - 3.12 De planning van de examens

- 4. Het Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA)**

Examenwijzer MAVO-HAVO-VWO voor het Coornhert Lyceum Haarlem

1. Toelichting voor leerlingen en ouder(s) en/of verzorger(s)

Beste leerlingen, geachte ouders / verzorgers,

Voor een goed verloop van de (school)examens is het noodzakelijk dat alle betrokkenen volledig geïnformeerd zijn over de gang van zaken en alle formele en praktische regelingen rond de (school)examens.

Alle informatie betreffende de examens is te vinden op de site van het Coornhert Lyceum in drie elkaar aanvullende documenten:

- 1. Het Examenreglement, waarin de wettelijke regelingen omtrent de examens in mavo, havo en vwo zijn vastgelegd. Het Coornhert Lyceum maakt hiervoor gebruik van het standaard format van de Dunamare Onderwijsgroep. Het Examenreglement is het vaste fundament onder de meer schoolspecifieke regelingen betreffende de examens. Doorgaans wordt het Examenreglement alleen aangepast bij wijziging van de landelijke wet- en regelgeving.*
- 2. De Examenwijzer, waarin de meer praktische en schoolspecifieke regelingen omtrent de afname van het schoolexamen en het centraal examen zijn vastgelegd. Hierin staan regelingen die jaarlijks door de school zelf kunnen worden aangepast.*
- 3. Het Programma van Toetsing en Afsluiting, dat bestaat uit het geheel van de PTA-schema's, per vak, per afdeling (mavo, havo, vwo) en per cohort (bijv. havo 2020-2022), waarin de leerstof, de planning en het gewicht van alle (deel)examens van het schoolexamen zijn vastgelegd.*

Deze Examenwijzer bestaat uit meerdere paragrafen, betreffende het schoolexamen (par. 2) en het centraal examen (par. 3). Alle vakspecifieke informatie is te vinden in het derde deel, het Programma van Toetsing en Afsluiting, kortweg PTA genoemd. Dit derde deel is alleen te vinden op de site van de school. Hierin staat per vak aangegeven welke toetsen en opdrachten onderdeel zijn van het schoolexamen in dat vak. De docent/examinator moet zich houden aan de beschreven leerstof en aan de vermelde toetsen en opdrachten.

In deze Examenwijzer zijn alle regels en bestaande afspraken over het (school)examen bij elkaar gebracht. Dit betekent dat niet alleen de door het ministerie vastgestelde regelgeving is verwerkt, maar ook de door de school gemaakte eigen keuzes zijn opgenomen. Mocht de Examenwijzer strijdig zijn met het Examenreglement, dan is het Examenreglement leidend.

Deze Examenwijzer wordt op het Coornhert Lyceum niet in een papieren versie verspreid, maar digitaal beschikbaar gesteld via de site van de school. Alle betrokkenen worden hiervan op de hoogte gesteld via e-mail met duidelijke verwijzing naar de site, vóór de datum van 1 oktober 2021.

1.2 Begripsbepaling

In deze Examenwijzer wordt aan de hieronder vermelde begrippen de volgende betekenis toegekend. Deze begripsbepalingen zijn extra verduidelijkend en aanvullend op de bepalingen die staan in paragraaf 1.1 van het Examenreglement.

- **Combinatiecijfer:** op havo en vwo het afgeronde gemiddelde cijfer voor de vakken: profielwerkstuk, maatschappijleer en CKV; de afzonderlijke cijfers van de vakken die deel uitmaken van het combinatiecijfer mogen niet lager zijn dan 4,0.
- **Examenreglement:** document waarin alle formele regels, zowel wettelijke regelingen als schooleigen regels, betreffende het examen (schoolexamen en centraal examen) uiteengezet zijn.
- **Examenwijzer:** beschrijving van alle praktische regelingen betreffende het examen, zoals die door de school zijn vormgegeven en waaraan alle betrokkenen geacht worden zich te houden.
- **Examendossier:** Het schoolexamen heeft de vorm van een examendossier. Het bevat
 - het programma van toetsing en afsluiting (PTA)
 - een overzicht van de afgelegde toetsen en uitgevoerde opdrachten
 - een overzicht van de behaalde resultaten en vorderingen
 - informatie over praktische opdrachten en handelingsdelenIn de praktijk wordt het examendossier digitaal bijgehouden via Magister
- **Examensecretaris:** het personeelslid dat belast is met de coördinatie van activiteiten en processen van het examen.
- **Examinator:** degene die belast is met het afnemen van het examen in een bepaald vak. Normaal gesproken is dat de docent in het desbetreffende vak.
- **Handelingsdeel:** onderdeel van het schoolexamen dat een leerling moet hebben afgerond met 'voldoende' of 'goed' voordat hij kan deelnemen aan het centraal examen. Het vak LO bestaat geheel uit handelingsdelen. In alle andere vakken zijn de handelingsdelen onderdelen van het schoolexamen, die tenminste met een voldoende beoordeling moeten zijn afgerond. Hiertoe behoren ook de verplichtingen tot het in voldoende mate opbouwen en beheersen van de woordenschat bij de taalvakken: Nederlands, Frans, Duits, Engels en klassieke talen.
- **Herexamen:** in het schoolexamen (SE) heeft dit betrekking op de mogelijkheid om voor een afgerond schoolexamenvak (MA, CKV, INF, WI-D) een volledig vervangend herexamen te doen; in het centraal examen (CE) heeft het betrekking op de mogelijkheid om één van de vakken van het examen opnieuw te doen in het tweede tijdvak, teneinde het examenresultaat in één vak te verbeteren.

- **Herkansen:** een schoolexamen opnieuw maken om het eerder behaalde cijfer te verbeteren.
- **Inhalen:** een schoolexamen maken dat wegens geoorloofde absentie in eerste instantie niet kon worden gemaakt.
- **Praktische opdracht:** een toets die de toepassing van kennis, inzicht en vaardigheden beoordeelt. De toets bestaat uit een door de leerling verricht onderzoek en/of de mondelinge of schriftelijke verslaglegging ervan. Ook schriftelijke verslagen, leesdossiers en taalportfolio's zijn praktische opdrachten.
- **Profielwerkstuk:** een werkstuk, inclusief een presentatie daarvan, waarin op geïntegreerde wijze kennis, inzicht en vaardigheden aan de orde komen die van betekenis zijn in het profiel waarin de kandidaat examen doet.
- **Schoolexamenvak:** een vak dat met alleen een schoolexamen wordt afgerond, waarvoor geen centraal examen wordt afgenomen. Het gaat hierbij om de vakken maatschappijleer, CKV, informatica en wiskunde D.

1.3 Inhoud en opbouw van het examen

Het examen mavo, havo en vwo bestaat uit een schoolexamen en een centraal examen. De vakken maatschappijleer, lichamelijke opvoeding, CKV, wiskunde D en informatica worden afgesloten met alleen een schoolexamen. Voor alle andere examenvakken is er zowel een schoolexamen als een centraal examen.

Het *schoolexamen* wordt afgenomen onder verantwoordelijkheid van de school op diverse tijdstippen gedurende het examenjaar en de voorexamenjaren. Alle regelingen betreffende het schoolexamen zijn te vinden in paragraaf 2 van deze Examenwijzer. Voor een klein aantal vakken wordt het schoolexamen afgerond in de voorexamenklassen. Dit geldt voor de vakken maatschappijleer (4M, 4H, 4V) en CKV (3M, 4H, 5V). Voor alle andere vakken geldt dat het schoolexamen en het centraal examen worden afgesloten in het examenjaar. Bij een aantal vakken worden in de voorexamenklas (3M, 4H en 5V) naast gewone proefwerken ook schoolexamens afgenomen voor een in het PTA bepaald percentage. Alle precieze informatie over planning, leerstof en weging van de schoolexamentoetsen per vak zijn te vinden in het PTA.

Het *centraal examen* wordt ieder jaar in mei en juni afgenomen en bestaat uit de landelijk georganiseerde examens voor de diverse examenvakken, die onder verantwoordelijkheid van de Commissie voor Toetsing en Examens door het Cito zijn vervaardigd. Het centraal examen bestaat uit vakspecifieke toetsen waarbij de kandidaten vragen en opdrachten schriftelijk of met behulp van de computer maken. De beoordeling vindt plaats aan de hand van een bindend correctievoorschrift of beoordelingsmodel. Er vindt een tweede correctie plaats door een gecommiteerde van een andere school.

Voor alle vakken die behalve met een schoolexamen ook met een centraal examen worden afgesloten, geldt dat het cijfer voor het schoolexamen en het cijfer voor het centraal examen

ieder voor de helft bepalend zijn voor het eindcijfer. Het cijfer voor het schoolexamen is samengesteld uit de cijfers en beoordelingen voor de SE-toetsen en praktische opdrachten, zodanig dat er aantoonbaar sprake is van een evenwichtige bijdrage van de verschillende onderdelen. In het PTA heeft de school de weging van de verschillende onderdelen vastgelegd.

1.4 Verantwoordelijkheid voor het examen

De eindverantwoordelijkheid voor de inrichting, de organisatie en de afname van het examen ligt bij de rector van de school. Wanneer er in deze Examenwijzer sprake is van besluiten die worden genomen door een ander lid van de schoolleiding, c.q. een conrector van een van de onderwijsafdelingen, dan handelt deze steeds in een gemandateerde bevoegdheid namens de rector, die eindverantwoordelijk blijft.

2. Het schoolexamen (SE)

Het eindexamen bestaat voor mavo, havo en vwo uit twee onderdelen: het schoolexamen (SE) en het centraal examen (CE). Een leerling kan pas aan het centraal examen (CE) deelnemen als hij het schoolexamen (SE) in zijn geheel heeft afgelegd. In deze paragraaf worden alle regelingen vermeld betreffende het schoolexamen: hierna volgend in de artikelen 2.1 tot en met 2.13.

Artikel 2.1 Het programma van toetsing en afsluiting (PTA)

1. Het schoolexamen bestaat uit de volgende onderdelen:
 - Schoolexamentoetsen, mondeling of schriftelijk
 - Praktische opdrachten
 - Profielwerkstuk
 - Handelingsdelen
2. Aan het begin van het schooljaar, voor 1 oktober 2021, wordt het PTA gepubliceerd op de website van het Coornhert Lyceum.
3. In het PTA wordt voor ieder vak aangegeven:
 - De toetsen die deel uitmaken van het schoolexamen.
 - In welke toetsperiodes de schoolexamens worden afgenomen.
 - In welke periode de praktische opdrachten gemaakt moeten worden.
 - In welke periode de handelingsdelen per vak moeten zijn afgerond, wat daarvoor door de leerlingen moet worden gedaan en hoe wordt vastgesteld of daaraan in voldoende mate is voldaan.
 - De globale stofomschrijving of aanduiding van het examendomein waarop de toets betrekking heeft.
 - De tijdsduur waarbinnen de toets gemaakt moet worden.

- De vorm waarin de toets wordt afgenomen: mondeling, schriftelijk, als praktische opdracht of als element in een handelingsdeel.
 - De wegingsfactoren die aan de toets worden toegekend aangeduid als percentage van het gehele schoolexamen voor het betreffende vak.
 - Of de toets wel of niet herkansbaar is.
4. Alleen in bijzondere gevallen mogen docenten tijdens het schooljaar wijzigingen in het PTA aanbrengen. Deze wijzigingen moeten worden goedgekeurd door de conrector en de examensecretaris. Goedgekeurde wijzigingen worden altijd schriftelijk meegedeeld aan de leerlingen en gepubliceerd op de website van het Coornhert Lyceum. De conrector en de examensecretaris ontvangen een kopie van het gewijzigde PTA.

Artikel 2.2 De organisatie van het schoolexamen

1. Een leerling en/of zijn ouders/verzorgers kunnen op ieder gewenst ogenblik inzage krijgen in zijn vorderingen door in te loggen in de cijferadministratie van Magister. Daarnaast worden de ouders/verzorgers in de vorm van twee rapporten (begin februari en aan het eind van het schooljaar) schriftelijk op de hoogte gesteld van deze vorderingen (zie de jaaragenda op de site van het Coornhert Lyceum).
2. Iedere leerling is verplicht aan elk onderdeel van het schoolexamen deel te nemen. Als een leerling niet aan alle onderdelen heeft deelgenomen en/of niet alle onderdelen naar behoren heeft afgelegd, dan kan hij niet aan het centraal examen deelnemen.
3. Tijdens het schoolexamen mag een leerling gebruik maken van toegestane hulpmiddelen, tenzij in het desbetreffende PTA anders is vermeld (zie artikel 2.10). Deze hulpmiddelen dienen in originele staat te zijn, onbeschreven en niet beplakt.
4. Een leerling moet tenminste tien kalenderdagen voor het begin van het centraal examen alle onderdelen van het schoolexamen hebben afgesloten.
5. Uiterlijk drie schooldagen voor het begin van het centraal examen deelt de rector de cijfers die de leerlingen hebben behaald mee aan de leerlingen en aan de Inspectie.
6. In bijzondere gevallen kan de rector toestaan dat de leerling het schoolexamen in een of meerdere vakken niet voor het eerste tijdvak van het centraal examen afrondt. In dat geval kan de leerling voor dat vak of die vakken niet deelnemen aan het eerste tijdvak van het centraal examen. De kandidaat moet uiterlijk een week voor het begin van het tweede c.q. derde tijdvak het schoolexamen hebben afgerond om aan het tweede c.q. derde tijdvak te kunnen deelnemen.
7. Als er SE-toetsen worden afgenomen buiten de SE-perioden om, dan moet er tussen het moment van opgeven en afnemen minimaal één week zitten. Deze regel geldt ook als er een nieuwe datum vastgesteld moet worden voor een uitgestelde toets.

Artikel 2.3 De afname van het schoolexamen

1. Alle schriftelijke toetsen worden aangeboden in Arial puntgrootte 12 en regelafstand 1.5. Hiermee zijn de toetsen ook leesbaar voor kandidaten met een leesbeperking. De letters en tabellen en grafieken worden niet tot puntgrootte 12 vergroot. Een (loep)liniaal kan dan uitkomst bieden.
2. Bij elke schriftelijke toets wordt per vraag/opdracht aangegeven hoeveel punten de vraag/opdracht waard is.
3. Als een onderdeel van het schoolexamen in een vak op mondelinge wijze wordt afgenomen, gebeurt dit in aanwezigheid van een andere docent (bijzitter) of met behulp van opnameapparatuur. De beoordelingscriteria van mondelinge examens zijn vooraf inzichtelijk voor de leerling.
4. Iedere leerling moet 5 minuten voor aanvang van het schoolexamen aanwezig zijn. Een leerling die recht heeft op extra tijd moet 15 minuten voor aanvang bij het aangewezen lokaal aanwezig zijn. Tot 30 minuten na aanvang wordt een leerling nog toegelaten, daarna niet meer. Een leerling die te laat is, mag niet langer doorwerken. Bij praktische schoolexamens (PO) geldt dat een leerling die te laat is niet meer wordt toegelaten tot de toets.
5. Jassen en tassen mogen niet mee worden genomen naar het lokaal waar de toets plaatsvindt. Dit geldt ook voor mobiele telefoons, horloges, smartwatches, muziekkaparaatuur, et cetera. Leerlingen zijn zelf verantwoordelijk voor het veilig opbergen van de jassen, tassen en apparatuur.
6. Bij een toets van 1 lesuur mag de leerling het lokaal niet verlaten voor het einde van de beschikbare tijd. Als hij klaar is, stoort hij anderen niet.
7. Bij een toets van 2 of meer uren mag de leerling vanaf 50 minuten na aanvang van het examen en tot 15 minuten voor het einde van het examen het lokaal verlaten.
8. Tijdens een toets is het niet toegestaan op welke wijze dan ook met anderen te communiceren, dan wel informatie op te halen van informatiedragers, bijv. smart devices.
9. De leerling mag geen gebruik maken van correctielak, -pen, -lint.
10. De leerling mag alleen gebruikmaken van door de school verstrekt papier. Het gebruik van eigen klad-/aantekeningpapier is niet toegestaan.
11. De leerlingen mogen pas starten met het maken van het examen (incl. het noteren van hun naam op het examenpapier), nadat de surveillant het signaal heeft gegeven dat het examen begint.
12. De leerling noteert op ieder blad op de daartoe bestemde plaats zijn naam. Hij noteert op het eerste blad hoeveel blaadjes er in totaal worden ingeleverd en op ieder blad het nummer van het desbetreffende blad.
13. Na het inleveren van de uitwerkingen van het schoolexamen mag de leerling onder geen beding wijzigingen en/of aanvullingen in het ingeleverde werk aanbrengen.

14. De leerling mag het lokaal alleen verlaten als opgaven, antwoorden en kladpapier zijn ingeleverd bij de docent/surveillant.
15. Het werk moet gemaakt worden met een blauw of zwart schrijvende pen. De leerling mag niet met potlood schrijven, tenzij anders vermeld in de opgaven. (Bijvoorbeeld bij grafieken e.d.)
16. Tijdens ieder schoolexamen heeft de leerling zijn schoolpas op de hoek van de tafel liggen, zodat naam en klas voor de surveillant onmiddellijk zichtbaar zijn. Etais liggen niet op de tafel, maar op de grond onder de tafel. Alle toegestane hulpmiddelen per vak (zie art. 10) mogen op de tafel liggen, maar ze mogen niet van de ene naar de andere leerling (tafel) worden uitgewisseld.
17. Bij overtreding van bovenstaande regels kunnen sancties worden opgelegd zoals deze zijn vermeld in artikel 2.12, lid 3 van deze Examenwijzer.
18. Bij de afname van het schoolexamen wordt binnen de grenzen van wat binnen de school redelijkerwijs mogelijk is recht gedaan aan de omstandigheden waarin de leerlingen met een handicap of een bijzondere zorgbehoefte verkeren. De rector (of in zijn/haar plaats de conrector) kan de betreffende leerling toestaan op een aangepaste wijze examens te doen, dit na eventueel overleg met het CvTE (College voor Toetsen en Examens). Leerlingen moeten hiertoe tenminste twee weken voor aanvang van de examenperiode een schriftelijk verzoek indienen bij de conrector van hun afdeling. Dit verzoek moet ondersteund worden door een medische verklaring. Dit geldt ook voor leerlingen die niet in staat zijn in het examenlokaal te verschijnen, maar wel in staat zijn aan het examen deel te nemen. (Artikel 55 Eindexamenbesluit).

Artikel 2.4 De beoordeling van de schoolexamens

1. De docent stelt de leerling van iedere beoordeling van het schoolexamen op de hoogte *binnen 10 schooldagen nadat het is afgenomen*. Hiervan kan alleen worden afgeweken met toestemming van de rector en/of de examensecretaris.
2. Alleen voor de kijk- en luistertoetsen voor de taalvakken kan een uitzondering nodig zijn op de regel dat een werk binnen 10 schooldagen beoordeeld moet zijn. De vaststelling en bekendmaking van de cijfers via Magister vindt in dit geval plaats binnen vijf schooldagen na de publicatie van de scores en de adviesnormen door het Cito.
3. Alle schoolexamens, incl. praktische opdrachten, maar excl. het profielwerkstuk, worden beoordeeld met een cijfer van 1,0 tot en met 10,0 met een nauwkeurigheid van één decimaal. Het profielwerkstuk wordt beoordeeld met een cijfer dat is afgerond op een geheel getal.
4. Het schoolexamenwerk blijft bewaard door de docent tot de laatste schooldag van het desbetreffende schooljaar. Daarna wordt het vernietigd.
5. Als een leerling in een vak door twee of meer docenten is getoetst, bepalen deze

docenten in onderling overleg het cijfer. Komen zij niet tot overeenstemming, dan wordt het cijfer bepaald op het rekenkundig gemiddelde van de beoordeling van ieder van hen afzonderlijk.

6. Het eindcijfer van vakken met alleen een schoolexamen wordt uitgedrukt in een geheel getal van 1 tot en met 10. In dit geval wordt het eindcijfer bepaald door het gemiddelde schoolexamencijfer twee maal af te ronden, eerst van twee cijfers achter de komma naar één cijfer achter de komma en vervolgens van één cijfer achter de komma naar een geheel getal. Dus 5,45 wordt 5,5 en 5,5 wordt 6 op de cijferlijst en 5,44 wordt 5,4 en dus een 5. Dit in tegenstelling tot vakken met een centraal examen. Deze worden rekenkundig afgerond tot één cijfer achter de komma.
7. Een leerling heeft recht op inzage in het gemaakte werk, onder toezicht van de examinerator. De examinerator zorgt ervoor dat tijdens de inzage de leerling over een exemplaar van de opgave kan beschikken. De leerling mag tijdens de inzage geen wijzigingen aanbrengen in het gemaakte werk en hij mag geen foto's maken van het gemaakte werk of van de opgave.
8. Als een leerling een bepaald onderdeel van het schoolexamen nog niet heeft afgelegd, wordt voor dat onderdeel voorlopig de aanduiding 'Inh' in Magister genoteerd. De leerling is in dit geval verplicht zelf een afspraak te maken met de examinerator voor het maken van een inhaaltoets, zodat vóór afronding van het schoolexamen alle verplichte onderdelen gemaakt en beoordeeld zijn.
9. Wanneer er onenigheid is tussen een examinerator en een kandidaat over de beoordeling en becijfering van een toets, dan kan de kandidaat binnen 5 schooldagen na de definitieve beoordeling schriftelijk in beroep gaan bij de corrector van de afdeling. In dit schriftelijk beroep moet de kandidaat aangeven welke argumenten hij heeft om het oneens te zijn met de beoordeling. De corrector weegt de argumenten van zowel de kandidaat als de examinerator, raadpleegt tenminste één collega uit de schoolleiding en één examensecretaris en eventueel (een) andere vakdocent(en), en neemt vervolgens zo snel mogelijk, doch uiterlijk binnen 10 schooldagen, een beslissing over de desbetreffende kwestie. Bezwaren die worden ingediend na het verstrijken van de termijn van 5 schooldagen na beoordeling van het werk, kunnen niet meer in behandeling worden genomen.

Artikel 2.5 Het profielwerkstuk (PWS)

1. Het profielwerkstuk moet uiterlijk op vrijdag 11 februari 2021 voor 16.00 uur worden ingeleverd bij de PWS-begeleider.
2. Het profielwerkstuk havo en vwo wordt beoordeeld met een cijfer, dat deel uitmaakt van het combinatiecijfer. Het profielwerkstuk mavo wordt beoordeeld met de aanduiding 'goed', 'voldoende' of 'onvoldoende'.

3. Als een leerling bij het sluiten van het examendossier het profielwerkstuk niet heeft afgerond of lager dan het cijfer 4 respectievelijk 'onvoldoende' heeft gehaald, dan kan hij niet deelnemen aan het centraal examen.
4. Leerlingen van de havo kunnen gebruik maken van de mogelijkheid hun profielwerkstuk (PWS) te maken op vwo-niveau. Zij moeten dit voor 1 oktober van het examenjaar aanvragen bij de conrector van de havo. Deze kan alleen instemmen met het verzoek op basis van een door de leerling gemaakt plan van aanpak, waarin duidelijk is vastgelegd aan welke criteria het PWS op het hogere niveau moet voldoen en door welke docent(en) het zal worden begeleid en beoordeeld. Op de cijferlijst wordt dan vermeld dat het PWS is gemaakt en beoordeeld op vwo-niveau. Een leerling die na de havo op het Coornhert Lyceum doorgaat met de vwo-opleiding en het PWS reeds op vwo-niveau heeft gemaakt, kan een vrijstelling krijgen voor het PWS op vwo-niveau. Het reeds behaalde cijfer maakt dan deel uit van het combinatiecijfer van het schoolexamen vwo.

Artikel 2.6 Herexamen, inhalen, herkansen en vrijstellen

Onderstaande regelingen voor het inhalen en herkansen van schoolexamens gelden, tenzij anders aangegeven, voor alle drie de afdelingen van de school: mavo, havo en vwo.

Herexamen schoolexamen

1. Leerlingen kunnen een herexamen aanvragen voor ieder vak dat alleen met een schoolexamen wordt afgesloten. Het gaat om de volgende vier vakken: maatschappijleer (4H, 4V), CKV (4H, 5V), informatica (6V) en wiskunde-D (6V). De aanvraag moet worden ingediend bij de conrector van de afdeling binnen 3 schooldagen nadat het eindcijfer van het schoolexamen in het betreffende vak in Magister is vastgesteld. Het herexamen wordt afgenomen aan het eind van het schooljaar waarin het vak wordt afgerond (4H, 4V, 5V) of, in het examenjaar, zo spoedig mogelijk na afronding van de laatste schoolexamens (5H, 6V). Een herexamen voor een schoolexamenvak omvat een aantal, door de conrector na overleg met de examinerator nader te bepalen onderdelen van het examenprogramma van dat vak. Als het cijfer voor het herexamen hoger is, vervangt het volledig het eerder behaalde SE-eindcijfer. Voor de schoolexamenvakken die in een voorexamenjaar worden afgesloten (maatschappijleer en CKV) blijft het aanvankelijk behaalde eindcijfer wel bepalend als rapportcijfer voor bevordering naar het volgende leerjaar. Zie ook het Examenreglement Art. 1.7d

Inhalen en herkansen

2. Voor alle examenvakken waarin behalve een schoolexamen ook een centraal examen moet worden afgelegd geldt dat tijdens het examenjaar (4M, 5H, 6V)

- na SE-week 2 (zie jaaragenda) twee schoolexamens herkanst mogen worden, te weten één schoolexamen uit periode 1 en één schoolexamen uit periode 2;
 - na SE-week 3 (zie jaaragenda) één schoolexamen herkanst mag worden uit periode 3.
3. Voor alle drie de afdelingen geldt dat met betrekking tot de in lid 2 genoemde herkansingen de leerling kan kiezen uit alle in het PTA als herkansbaar aangeduide *schriftelijke* toetsen. Bovendien mag een profielwerkstuk dat lager beoordeeld is dan een 4 of dat beoordeeld is met de beoordeling 'onvoldoende' bijgewerkt worden tot maximaal een 6 respectievelijk de beoordeling 'voldoende'. Het bijwerken van het profielwerkstuk wordt opgevat als het maken van een herkansing en gaat dus ten koste van een herkansing in een van de reguliere examenvakken.
 4. De leerling die een herkansing van een schoolexamen wil maken geeft zich hiervoor op vóór de in de jaaragenda bepaalde datum en tijd, door zich voor het te herkansen vak via het leerlingvolgsysteem (Magister) in te schrijven.
 5. Indien een kandidaat gebruik maakt van de mogelijkheid een schoolexametoets te herkansen telt het hoogst behaalde cijfer mee voor het schoolexamen. Het lagere cijfer komt te vervallen.
 6. Een inhaaltoets kan niet worden herkanst. Inhaaltoetsen worden doorgaans gemaakt tijdens de herkansingen, tenzij de conrector anders beslist.
 7. Als een kandidaat bij een opgegeven herkansing niet aanwezig is, krijgt hij geen nieuwe herkansingsmogelijkheid. Het eerst behaalde cijfer blijft dan dus staan. Alleen in uitzonderlijke gevallen van ziekte of overmacht kan op deze regel een uitzondering worden gemaakt, zulks ter beoordeling aan de conrector van de afdeling. Deze neemt hierin pas een beslissing na raadpleging van tenminste één collega uit de schoolleiding en één examensecretaris.
 8. Het recht op herkansing kan een kandidaat worden ontnomen als die kandidaat in de periode voorafgaand aan een SE-week meer dan twee keer ongeoorloofd absent is geweest tijdens de lessen. De ouders/verzorgers en de examensecretaris worden hiervan dan schriftelijk op de hoogte gebracht door de conrector.
 9. Het recht op herkansing kan een kandidaat worden ontnomen als een onderdeel van het schoolexamen wegens een onregelmatigheid ongeldig wordt verklaard, overeenkomstig Art. 2.12.3b

Vrijstellingen

10. Een leerling met een havo-diploma is in het vwo vrijgesteld van het afleggen van schoolexamens in de vakken maatschappijleer en CKV.
11. Als een leerling in de examenjaren van school verandert, dan kunnen de cijfers van de afgeronde schoolexamens worden meegenomen. De vakdocent kijkt dan of deze resultaten in het PTA passen en of er aanvullende stof moet worden aangeboden en

getoetst. De beoordelingen van reeds afgeronde vakken kunnen door de ontvangende school worden overgenomen.

12. Op grond van de wettelijke regelingen hieromtrent, kan de rector een leerling op het vwo een ontheffing verlenen van de verplichting examen te doen in een tweede moderne vreemde taal. In dit geval moet de tweede moderne vreemde taal vervangen worden door een ander groot examenvak van minimaal 480 SLU.

Artikel 2.7 Het examendossier en de inzage daarin

1. Leerlingen van klas 3M, 4H, 4V en 5V ontvangen aan het eind van het schooljaar een eindrapport waarop naast de eindcijfers van het leerjaar ook de reeds behaalde schoolexamenresultaten staan vermeld. Als leerlingen of ouders/verzorgers menen dat er sprake is van een onjuiste weergave van de SE-cijfers op het eindrapport, moeten zij dit zo spoedig mogelijk na verstrekking hiervan, doch uiterlijk binnen drie werkdagen na sluiting van het schooljaar, doorgeven aan de betreffende conrector.
2. Voorafgaand aan de definitieve bepaling van de eindcijfers van het schoolexamen wordt via Magister aan de leerlingen en ouders/verzorgers van 4M, 5H en 6V digitaal verslag gedaan van de behaalde resultaten. Ook wordt er op papier een voorlopige cijferlijst (de zgn. akkoordverklaring) aan de leerlingen uitgereikt.
3. Nadat het schoolexamendossier in 4M, 5H en 6V is afgesloten worden de behaalde schoolexamencijfers door de leerlingen gecontroleerd en voor akkoord getekend. Als een leerling of zijn ouders/verzorgers, zonder te kennen te geven dat er iets niet klopt, nalaat de schoolexamencijfers te ondertekenen, worden de cijfers na afloop van de aangegeven termijn van ondertekening definitief.
4. Leerlingen en ouders/verzorgers kunnen bij vermoeden van onjuistheid schriftelijk bezwaar maken tegen de vastgestelde SE-cijfers. Het bezwaar moet worden gericht aan de conrector van de afdeling binnen vijf schooldagen na publicatie van de eindcijfers. Na het verstrijken van deze termijn is bezwaar maken niet meer mogelijk.
5. Iedere leerling die het schoolexamen volledig heeft afgerond mag, ongeacht zijn resultaten voor het schoolexamen, meedoen aan het centraal examen, behalve wanneer voor het profielwerkstuk een onvoldoende beoordeling (mavo) of een cijfer lager dan 4 (havo en vwo) is behaald. Bovendien moet de leerling alle handelingsdelen zoals vermeld in het PTA per vak met 'voldoende' of 'goed' hebben afgesloten.

Artikel 2.8 Zittenblijvers en gezakte leerlingen

1. Wanneer een leerling doubleert in 4 havo of 5 vwo en het vak CKV is afgerond met het cijfer 7 of hoger, dan heeft de leerling de onderstaande keuze:
 - De leerling volgt het volledige jaarprogramma van CKV opnieuw. De eerder behaalde resultaten komen te vervallen.

- De leerling kiest voor vrijstelling van het vak CKV en voor een alternatieve invulling voor de vrijgekomen lesuren. De leerling moet voldoen aan de gestelde eisen ten aanzien van het aantal lesuren.
2. Wanneer het vak CKV is afgerond met het cijfer 6 of lager, dan moet de leerling die doubleert het volledige programma opnieuw volgen. De eerder behaalde resultaten komen te vervallen.
 3. Wanneer een leerling is gezakt heeft de leerling bij de vakken met alleen een schoolexamen (informatica en wiskunde D) die hij met een voldoende eindcijfer (5,5 of hoger) heeft afgerond de onderstaande keuze:
 - De leerling volgt het volledige programma opnieuw. De eerder behaalde resultaten komen te vervallen.
 - De leerling kiest voor vrijstelling van het vak. Het behaalde eindcijfer blijft staan.Wanneer het vak is afgerond met een onvoldoende eindcijfer (lager dan 5,5), dan moet de leerling het volledige programma opnieuw volgen. De eerder behaalde resultaten komen te vervallen.

Verder geldt bij zittenblijven en zakken voor alle andere vakken:

- De leerling volgt het volledige lesprogramma opnieuw.
 - De leerling mag het cijfer voor de praktische opdrachten, waarvan de stofomschrijving niet is veranderd en waarvoor minimaal een 6,0 is behaald, laten staan.
 - Minimaal 10 schooldagen voor de geplande datum voor een praktische opdracht meldt de leerling het schriftelijk aan de conrector als hij het resultaat van die praktische opdracht uit een eerder schooljaar wil laten staan. Als deze melding niet wordt gedaan, dan moet de betreffende praktische opdracht opnieuw worden uitgevoerd en geldt het laatst behaalde resultaat.
 - Alle andere behaalde resultaten van het leerjaar komen te vervallen.
4. Een leerling die gezakt is en die voor zijn profielwerkstuk minimaal een 6 of minimaal een 'voldoende' heeft gehaald mag deze beoordeling laten staan. Hij meldt voor 1 november schriftelijk aan de conrector of hij deze beoordeling voor het profielwerkstuk wil laten staan. Doet hij dat niet dan maakt hij opnieuw een profielwerkstuk en vervalt het eerder behaalde resultaat.

Artikel 2.9 Te laat inleveren, te laat komen, verhinderd zijn en ongeoorloofde absentie

Te laat inleveren

1. Als een leerling een praktische opdracht vanwege een geldige reden, *dit ter beoordeling van de conrector*, niet op de in het PTA of in de jaaragenda vermelde datum inlevert, kan er uitstel worden verleend. De leerling neemt binnen één week vóór de vastgestelde inleverdatum contact op met de docent/examinator om een nieuwe datum af te spreken.

2. Bij een niet-geldige reden, dit *ter beoordeling van de conrector*, kan de docent/de conrector één van de volgende maatregelen nemen met betrekking tot de praktische opdracht:
 - De praktische opdracht lager waarderen (met een maximum van 3 hele punten: 7,3 wordt 4,3);
 - De leerling niet toelaten tot deelname aan een schoolexamentoets, indien hiervoor het op tijd inleveren of verrichten van een praktische opdracht vereist is. Indien een leerling alsnog aan zijn verplichtingen heeft voldaan, kan hij de toets afleggen ten koste van een herkansing. Heeft de leerling geen herkansingsmogelijkheid meer over dan wordt het niet tijdig inleveren gezien als een onregelmatigheid.
 - De docent kan besluiten om de leerling de toegang tot de lessen te ontzeggen en hem te verplichten de praktische opdracht op school te maken. Proefwerken, praktische opdrachten, etc. gaan gewoon door en dienen gemaakt dan wel ingeleverd te worden.
3. Als een leerling het profielwerkstuk vanwege een geldige reden, dit *ter beoordeling van de rector*, niet op tijd kan inleveren kan er uitstel worden verleend.
4. Als een leerling het profielwerkstuk op de in de *Handleiding PWS* (zie PTA) genoemde inleverdatum zonder geldige reden, dit *ter beoordeling van de conrector*, niet heeft ingeleverd gelden de regels met betrekking tot een onregelmatigheid. Hij moet dan het werkstuk zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk binnen één week, op school afronden.

Te laat komen

5. Bij mondelinge toetsen, bij kijk- en luistervaardigheidstoetsen en bij practicumopdrachten mag een leerling *nooit* te laat komen.
6. Als een practicumopdracht eenmaal is begonnen, dan kan geen enkele leerling meer worden toegelaten. Als het te laat komen betreft zonder een geldige reden, dit *ter beoordeling van de conrector*, dan wordt deze toets beoordeeld met het cijfer 1,0.

Verhinderd zijn

7. Een schoolexamentoets verzuimen is slechts geoorloofd in geval van ziekte of bijzondere persoonlijke omstandigheden. De conrector bepaalt na mededeling van verhindering of het verzuim terecht is. Het bericht van verhindering dient *voor* het begin van de schoolexamentoets aan de coördinator, telefonisch of schriftelijk, bekend te zijn gemaakt. In een aparte brief zal een speciaal telefoonnummer worden bekend gemaakt waarmee melding kan worden gedaan van verhindering.
Als het verzuim meerdere dagen betreft, dan moet het bericht van verhindering elke dag opnieuw aan de coördinator bekend worden gemaakt.
Het inhalen van wegens verhindering niet gemaakte schoolexamentoetsen vindt tegelijk plaats met de herkansing voor die toetsen. Dit betekent dat een toets die moet worden ingehaald niet ook nog kan worden herkanst.

8. Als een leerling tijdens een zitting van een schoolexamen *onwel* wordt of om andere redenen genoodzaakt is de toets voortijdig af te breken, dan geldt de toets als gemaakt en wordt deze volgens de voor deze toets geldende normering beoordeeld.

Ongeoorloofde absentie

9. Als een leerling zonder geldige reden, *dit ter beoordeling van de corrector*, een schriftelijke schoolexametoets niet maakt, kan de rector als maatregel nemen dat deze schoolexametoets wordt beoordeeld met het cijfer 1,0.
10. Als een leerling zonder geldige reden, *dit ter beoordeling van de corrector*, bij een mondeling schoolexamen niet op de afgesproken tijd en plaats aanwezig is, kan de rector als maatregel nemen dat deze schoolexametoets wordt beoordeeld met het cijfer 1,0.

Artikel 2.10 Toegestane hulpmiddelen bij schoolexamens

Ten aanzien van de hulpmiddelen die zijn toegestaan bij de schoolexamens (woordenboek, rekenmachine, atlas, etc.) hanteert het Coornhert Lyceum dezelfde regels als die gelden bij de centrale examens. Die regels worden jaarlijks landelijk vastgesteld en zijn voor examenjaar 2022 te vinden via

<https://www.examenblad.nl/publicatie/20200622/regeling-toegestane-hulpmiddelen/2022>

Als er in enig schoolexamen sprake is van een afwijkende regeling, dan is dit expliciet vermeld in het PTA per vak.

Artikel 2.11 Leerlingen die recht hebben op extra tijd

1. De leerling die op grond van een verklaring van een deskundige recht heeft op extra tijd maakt zijn schoolexamens in speciaal daartoe aangewezen lokalen.
2. Als de leerling zijn werk op een computer maakt, dan is het hem niet toegestaan toegang te hebben tot verboden hulpmiddelen (zoals een atlas of digitaal woordenboek). Evenmin mag een ander toegang hebben tot het door de leerling gemaakte werk.
3. Een leerling die recht heeft op extra tijd mag nooit zijn eigen laptop gebruiken.
4. De leerling maakt het schoolexamen in het hem toegewezen account. Als de leerling een ander account gebruikt, dan is er sprake van een onregelmatigheid.
5. Bij de inzet van een computer geldt onverkort de lijst met toegestane hulpmiddelen.
6. De leerling mag een tekstverwerkingsprogramma gebruiken met ingeschakelde spellingscontrole, tenzij in het PTA anders wordt aangegeven.
7. Op zijn tafel mag een papieren woordenboek liggen.

Artikel 2.12 Onregelmatigheden tijdens het schoolexamen en het centraal examen

1. Als direct voorafgaand aan of tijdens een examen bij een kandidaat wordt geconstateerd dat hij een hulpmiddel (bijv. een mobiele telefoon) bij zich heeft, gebruikt of wil gaan gebruiken dat niet is toegestaan of niet aan de eisen voldoet, dan is er sprake van een onregelmatigheid. Zo spoedig mogelijk na deze constatering doet de surveillant/docent/examinator hiervan mondeling en schriftelijk melding bij de conrector van de afdeling. De leerling maakt het examen (SE of CE) wel af, uiteraard zonder (verder) gebruik te maken van het niet toegestane hulpmiddel. De conrector besluit of er (en zo ja welk) vervolg moet worden gegeven aan de geconstateerde onregelmatigheid: zie hiervoor lid 3.
2. Geen enkel examen mag met potlood worden gemaakt. Als een kandidaat in strijd hiermee heeft gehandeld wordt na het beëindigen van de zitting zijn werk gekopieerd. Het origineel wordt in de kluis bewaard, de examinerator ontvangt een kopie ter correctie.
3. Als een kandidaat zich ten aanzien van enig deel van het examen aan een onregelmatigheid schuldig maakt of heeft gemaakt, dan wel zonder geldige reden afwezig is geweest, dan kan de conrector van de afdeling, na raadpleging van tenminste één collega uit de schoolleiding en één examensecretaris, één of meer passende maatregelen nemen. De volgende maatregelen kunnen genomen worden, afhankelijk van de aard van de onregelmatigheid.
 - a. Het ontzeggen van (verdere) deelname aan een of meer onderdelen van het schoolexamen, inclusief praktische opdrachten en herkansingen, of van het centraal examen.
 - b. Het ongeldig verklaren van een of meer onderdelen van het reeds afgelegde deel van het schoolexamen of van het centraal examen; in dit geval moet het betreffende onderdeel opnieuw worden gemaakt ten koste van een herkansingsmogelijkheid zoals bedoeld in art. 2.6.
 - c. Het bepalen dat het diploma en de cijferlijst slechts kunnen worden uitgereikt na een hernieuwd examen in door de rector aan te wijzen onderdelen. Indien dit hernieuwd examen betrekking heeft op één of meer onderdelen van het centraal examen, legt de kandidaat dat examen af in een volgend tijdvak van het centraal examen.
 - d. De toekenning van het cijfer 1 voor het betreffende examen of examenonderdeel.
4. Alvorens te besluiten tot het nemen van een maatregel als bedoeld in het derde lid van dit artikel, heeft de conrector de betreffende kandidaat tenminste één maal gehoord, zodat deze zijn perspectief op de onregelmatigheid heeft kunnen toelichten.
5. Het besluit waarmee een in het derde lid bedoelde maatregel wordt genomen, wordt schriftelijk aan de kandidaat meegedeeld en toegelicht en tegelijkertijd in afschrift toegezonden aan de examensecretaris, aan de inspectie en, indien de kandidaat minderjarig is, aan de wettelijke vertegenwoordigers van de kandidaat.

6. De kandidaat heeft de mogelijkheid een bezwaar in te dienen bij de rector tegen een besluit als bedoeld in voorgaand artikel en eventueel, in geval van afwijzing van het bezwaar, in beroep te gaan bij de Commissie van Beroep voor de Eindexamens.
7. In de schriftelijke mededeling van het besluit als bedoeld in het vijfde lid wordt de kandidaat gewezen op de mogelijkheid bezwaar te maken bij de rector als bedoeld in lid 6 en bij afwijzing van het bezwaar in beroep te gaan tegen de beslissing bij:
Commissie van Beroep voor de Eindexamens VO
Dunamare Onderwijsgroep
Postbus 4470
2003 EL Haarlem
Het beroep moet binnen tien dagen na de schriftelijke mededeling van de beslissing als bedoeld in het vijfde lid bij de Commissie van Beroep worden ingesteld.
8. Als een kandidaat zich gedurende het schooljaar zonder geldige reden aan (een deel) van het schoolexamenprogramma onttrekt, zullen, nog afgezien van verdere maatregelen, de ouders/verzorgers schriftelijk worden gewaarschuwd. Meerderjarige leerlingen zullen persoonlijk schriftelijk worden gewaarschuwd. Bij herhaling kan de schoolleiding de kandidaat bij het Bevoegd Gezag voordragen voor verwijdering van school en uitsluiting van het examen.
9. Als tijdens het schoolexamen de toets niet volgens de regels wordt ingeleverd (bijvoorbeeld nadat deze buiten het lokaal is gebracht waar de toets werd afgenomen), dan wordt de toets beoordeeld met het cijfer 1,0.
10. Iedere kandidaat heeft het recht om achteraf bezwaar te maken tegen een omstandigheid of gang van zaken tijdens de afname van een examen (SE of CE) die hij in strijd acht met het examenreglement of de examenwijzer. Een dergelijk bezwaar kan de kandidaat tot uiterlijk vijf dagen na de afname van het examen schriftelijk en gemotiveerd kenbaar maken aan de conrector. Zo nodig zal deze aan de bezwaarmaker vragen zijn bezwaar mondeling of schriftelijk toe te lichten en een onderzoek (laten) instellen naar de gronden van het bezwaar. Na raadpleging van tenminste één collega uit de schoolleiding en tenminste één examensecretaris, zal de conrector besluiten of en hoe tegemoet gekomen moet worden aan het bezwaar. Van dit besluit worden de kandidaat en zijn ouder(s) en/of verzorger(s) schriftelijk op de hoogte gesteld door de conrector.
11. Voor een eventueel bezwaar van de kandidaat tegen een besluit als bedoeld in het voorgaande lid van dit artikel geldt dezelfde procedure als uiteengezet in lid 6 en 7.

Artikel 2.13 De examencommissie

Het Coornhert Lyceum kent een examencommissie. Deze commissie bestaat uit de twee examensecretarissen en drie examinatoren, uit elke afdeling één. De examencommissie heeft de opdracht de kwaliteit van de schoolexaminering te bewaken en te bevorderen. De examencommissie controleert of de inrichting en de uitvoering van de processen in orde is en

houdt toezicht op de inhoudelijke kwaliteit van de examinering. Daarnaast kijkt de examencommissie of processen en inhoud in voldoende mate aansluiten bij de visie van de school op toetsing en examinering en of het afsluitende karakter van het schoolexamen gewaarborgd wordt. Voorts stelt zij richtlijnen en aanwijzingen vast om schoolexamens te beoordelen en vast te stellen.

3. Het centraal examen (CE)

Uitgebreide regelingen rondom het centraal examen kan men vinden op www.examenblad.nl en/of in het Examenreglement. Beide vormen het kader waarbinnen onderstaande specifieke regelingen van toepassing zijn.

3.1 De organisatie van het centraal examen

1. Het is de kandidaat toegestaan om in meer vakken examen af te leggen dan nodig is voor een volledig examen.
2. Het centraal examen blijft bewaard door de school tot 6 maanden na het laatste examen in het tweede tijdvak. Daarna wordt het vernietigd.
3. Voor het centraal examen geldt dat de kandidaat het gemaakte werk kan inzien, hij kan zich daarbij laten begeleiden door iemand die voor hem zorgt. De beoordeling en het cijfer staan dan niet meer ter discussie. Inzage is alleen mogelijk binnen een termijn van 4 werkdagen na bekendmaking van het behaalde cijfer voor het centraal examen.
4. De computer is toegestaan als schrijfgerei bij alle vakken. Leerlingen die recht hebben op extra tijd gaan voor. De rector beslist welke leerlingen het centraal examen op de computer mogen maken.
5. Een kandidaat kan slechts éénmaal slagen voor de afdeling waarin hij examen heeft afgelegd.

3.2 De afname van het centraal examen

1. De leerlingen worden op een tijdstip dat in de jaaragenda wordt vermeld door de conrector en de examensecretaris uitgebreid geïnformeerd over de gang van zaken tijdens de afname van de centrale examens.
2. Bij die informatie hoort dat aan alle kandidaten duidelijk wordt gemaakt op welke momenten de centrale examens per vak zullen plaatsvinden. Zij ontvangen hiervoor een persoonlijk rooster.
3. Hierbij wordt tevens vermeld voor welke datum en tijd de kandidaten zich kunnen opgeven voor deelname aan een herexamen in het tweede tijdvak. Zij moeten zich hiervoor opgeven middels een schriftelijk formulier dat voor een in de jaaragenda vastgestelde datum, tijd en plaats ingeleverd moet zijn.

3.3 Toegestane hulpmiddelen bij het centraal examen

Zie hiervoor Artikel 2.10 van deze Examenwijzer en de internetsite:

<https://www.examenblad.nl/publicatie/20200622/regeling-toegestane-hulpmiddelen/2022>

3.4 Leerlingen die recht hebben op extra tijd en gebruik van computer

1. Een leerling die op basis van een verklaring van een deskundige recht heeft op extra tijd maakt de centrale examens in één van de daarvoor aangewezen lokalen.
2. Als een leerling zijn werk op een computer maakt, dan is het niet toegestaan toegang te hebben tot andere digitale hulpmiddelen (zoals een atlas of digitaal woordenboek). De computer waarop het examen wordt gemaakt, mag niet aangesloten zijn op het digitale netwerk van de school en geen toegang hebben tot internet.
3. Evenmin mag een ander toegang hebben tot het door de leerling gemaakte werk.
4. Bij inzet van een computer geldt onverkort de lijst met toegestane hulpmiddelen. Op zijn tafel mag een papieren woordenboek liggen.
5. De leerling mag, indien technisch mogelijk, dit ter beoordeling van de examensecretaris, een tekstverwerkingsprogramma gebruiken met ingeschakelde spellingcontrole. Bij de centrale examens Nederlands mavo/havo/vwo mogen alleen leerlingen met een dyslexieverklaring de spellingcontrole gebruiken. De overige leerlingen die recht hebben op extra tijd mogen bij de centrale examens Nederlands geen gebruik maken van de spellingcontrole. Laatstgenoemde leerlingen kunnen de centrale examens Nederlands mavo/havo/vwo niet op de computer maken, omdat het technisch gezien niet mogelijk is alleen voor deze groep leerlingen de spellingcontrole uit te schakelen. (Artikel 55 Eindexamenbesluit)
6. Uitwerkbijlagen kunnen niet digitaal gebruikt worden. De leerling is aangewezen op een papieren uitwerkbijlage. De uitwerkbijlage is een essentieel onderdeel van het gemaakte centrale examen. Soms zijn de uitwerkbijlagen niet noodzakelijk. In dat geval is de uitwerkbijlage een niet verplicht en wel toegestaan hulpmiddel. De leerling kan dan gewoon de computer gebruiken.
7. Na sluiting van de zitting wordt het werk geprint en door de kandidaat getekend: op het eerste blad een handtekening en op iedere pagina een paraaf. De leerling zal zelf naam, examenummer, klas en docent in het tekstbestand vermelden, zo niet dan kan dat nog op de print worden aangevuld. De print geldt dan daarna als het officiële examendocument dat nagekeken gaat worden.
8. Een leerling mag geen eigen laptop gebruiken.

3.5 De slaag-zak regeling 2022 – onder voorbehoud

Hieronder geven we per opleiding de stand van zaken weer op 1 oktober 2021. Eventuele wijzigingen in de slaag-zak regeling zijn voor de examens mavo, havo en vwo in te zien via: Artikel 50 Eindexamenbesluit VO.

Mavo

Een leerling is geslaagd als:

- a. het rekenkundig gemiddelde van de bij het centraal examen behaalde cijfers ten minste 5,5 is;
- b. hij voor het vak Nederlandse taal als eindcijfer het cijfer 5 of meer heeft behaald;
- c. hij daarnaast:
 1. voor één van zijn vakken waarvoor het eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer het cijfer 5 of meer en voor de overige vakken waarvoor het eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer het cijfer 6 of meer heeft behaald; of
 2. voor één van zijn vakken waarvoor het eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer het cijfer 4 en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer het cijfer 6 of meer waarvan ten minste één maal het cijfer 7 heeft behaald; of
 3. voor twee van zijn vakken waarvoor het eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer het cijfer 5 heeft behaald en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer het cijfer 6 of meer waarvan tenminste één maal het cijfer 7 of meer is behaald;
 4. hij voor het vak lichamelijke opvoeding, het kunstvak uit het gemeenschappelijk deel en voor het profielwerkstuk de beoordeling 'voldoende' of 'goed' heeft behaald;
 5. hij een rekentoets heeft afgelegd in het geval dat het vak wiskunde geen deel uitmaakt van het examen.

Op de cijferlijst van de leerlingen worden alle vakken vermeld waarin de leerling examen heeft gedaan, d.w.z. dat ook de extra vak(ken) staan vermeld. Deze extra vakken vallen buiten de slaag-zakregeling.

Havo

Een leerling is geslaagd als:

- a. het rekenkundig gemiddelde van de bij het centraal examen behaalde cijfers ten minste 5,5 is;

- b. hij voor één van de vakken Nederlandse taal en literatuur, Engelse taal en literatuur en voor zover van toepassing wiskunde A of wiskunde B als eindcijfer het cijfer 5 of meer heeft behaald en hij voor het andere vak dan wel vakken, genoemd in dit onderdeel als eindcijfer het cijfer 6 of meer heeft behaald;
- c. hij daarnaast:
 - 1. voor één van zijn vakken waarvoor het eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer het cijfer 5 of meer en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer het cijfer 6 of meer heeft behaald; of
 - 2. voor één van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer het cijfer 4 en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer het cijfer 6 of meer heeft behaald, en het gemiddelde van de eindcijfers ten minste 6,0 bedraagt; of
 - 3. voor twee van zijn vakken waarvoor het eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer het cijfer 5 heeft behaald en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer het cijfer 6 of meer heeft behaald, en het gemiddeld van het eindcijfer ten minste 6,0 bedraagt; of
 - 4. voor één van de vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld als eindcijfer het cijfer 4 én voor een van deze vakken als eindcijfer het cijfer 5 heeft behaald en voor de overige vakken waarvoor het eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer het cijfer 6 of meer heeft behaald, en het gemiddelde van de eindcijfers ten minste 6,0 bedraagt;
- d. hij voor geen van de onderdelen lager dan het cijfer 4 heeft behaald;
- e. hij een rekentoets heeft afgelegd in het geval dat het vak wiskunde geen deel uitmaakt van het examen; en
- f. hij voor het vak lichamelijke opvoeding van het gemeenschappelijk deel van elk profiel de beoordeling 'voldoende' of 'goed' heeft behaald.

Op de cijferlijst van de leerlingen worden alle vakken vermeld waarin de leerling examen heeft gedaan, d.w.z. dat ook de extra vak(ken) staan vermeld. Deze extra vakken vallen buiten de slaag-zak regeling.

Vwo

Een leerling is geslaagd als:

- a. het rekenkundig gemiddelde van de bij het centraal examen behaalde cijfers ten minste 5,5 is;
- b. hij voor één van de vakken Nederlands, Engels, wiskunde A, wiskunde B of wiskunde C als eindcijfer het cijfer 5 of meer heeft behaald en hij voor de andere vakken, genoemd in dit onderdeel als eindcijfer het cijfer 6 of meer heeft behaald;
- c. hij daarnaast:

1. voor één van zijn vakken waarvoor het eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer het cijfer 5 of meer en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer het cijfer 6 of meer heeft behaald; of
 2. voor één van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer het cijfer 4 en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer het cijfer 6 of meer heeft behaald, en het gemiddelde van de eindcijfers ten minste 6,0 bedraagt; of
 3. voor twee van zijn vakken waarvoor het eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer het cijfer 5 heeft behaald en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer het cijfer 6 of meer heeft behaald, en het gemiddeld van het eindcijfer ten minste 6,0 bedraagt; of
 4. voor één van de vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld als eindcijfer het cijfer 4 én voor een van deze vakken als eindcijfer het cijfer 5 heeft behaald en voor de overige vakken waarvoor het eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer het cijfer 6 of meer heeft behaald, en het gemiddelde van de eindcijfers ten minste 6,0 bedraagt;
- d. hij voor geen van de onderdelen lager dan het cijfer 4 heeft behaald; en
- e. hij voor het vak lichamelijke opvoeding van het gemeenschappelijk deel van elk profiel de beoordeling 'voldoende' of 'goed' heeft behaald.

Op de cijferlijst van de leerlingen worden alle vakken vermeld waarin de leerling examen heeft gedaan, d.w.z. dat ook de extra vak(ken) staan vermeld. Deze extra vakken vallen buiten de slaag-zak regeling.

Voor havo en vwo geldt bovendien:

Bij de uitslagbepaling wordt het gemiddelde van de eindcijfers van ten minste de volgende onderdelen aangemerkt als het eindcijfer van één vak, voor zover voor deze onderdelen een eindcijfer is bepaald: maatschappijleer, culturele en kunstzinnige vormgeving (CKV) en het profielwerkstuk. Dit eindcijfer wordt het combinatiecijfer genoemd.

De cijfers voor maatschappijleer, culturele en kunstzinnige vormgeving (CKV) en het profielwerkstuk maken deel uit van het combinatiecijfer (zie art. 50.3 Eindexamenbesluit). Dit cijfer weegt in de slaag-zak regeling even zwaar mee als de cijfers voor andere vakken.

Een eindcijfer van een 3 of lager voor elk vak betekent dat de kandidaat niet geslaagd is. Dit geldt ook voor de aparte cijfers die meewegen in het combinatiecijfer: als één van die cijfers een 3 of lager is, is de kandidaat niet geslaagd, zelfs als het gemiddelde (het combinatiecijfer) een zes of hoger is.

3.6 De afname van het centraal examen onder bijzondere omstandigheden

Er moet op zodanige wijze worden geëxamineerd dat er binnen de grenzen van wat binnen de school redelijkerwijs mogelijk is recht wordt gedaan aan de leerling, door rekening te houden met diens bijzondere omstandigheden. De rector (of in zijn/haar plaats de conrector) kan gehandicapte leerlingen toestaan op een aangepaste wijze examen te doen, dit na eventueel overleg met het CvTE (College voor Toetsen en Examens). Leerlingen moeten hiertoe een

schriftelijk verzoek indienen bij de conrector van hun afdeling. Dit verzoek moet ondersteund worden door een medische verklaring. Dit geldt ook voor leerlingen die niet in staat zijn in het examenlokaal te verschijnen, maar wel in staat zijn aan het examen deel te nemen. (Artikel 55 Eindexamenbesluit).

3.7 Gespreid examen

In uitzonderlijke gevallen bestaat de mogelijkheid om in het laatste examenjaar gespreid examen te doen, d.w.z. het gehele examen te verdelen over twee cursusjaren. Het eerste jaar wordt examen afgelegd in een aantal vakken, in het tweede jaar in het resterende aantal. Gespreid examen moet schriftelijk en met redenen omkleed aangevraagd worden bij de conrector voor 1 april van het laatste examenjaar.

3.8 Herkansen en inhalen van een centraal examen

Leerlingen kunnen, nadat zij een volledig examen hebben afgelegd, in één vak van het centraal examen een herexamen doen. Indien een kandidaat één of meerdere onderdelen van het centraal examen niet heeft kunnen afleggen op grond van een geldige reden, zulks ter beoordeling aan de conrector van de afdeling, dan wordt de kandidaat bovendien in de gelegenheid gesteld de niet gemaakte onderdelen (vakken) in een volgend tijdvak af te leggen.

3.9 Maatwerkdiploma

1. Een leerling kan in de gelegenheid gesteld worden om een of meerdere vak(ken) op een hoger niveau dan het niveau van de schoolsoort waarvoor de leerling staat ingeschreven, te volgen en hierin examen af te leggen. Een leerling moet de vakken waarin hij examen doet wel minimaal afsluiten op het niveau van de gevolgde opleiding (mavo, havo, vwo).
2. Wanneer vakken in individuele gevallen op een hoger niveau worden aangeboden, dient het Programma van Toetsing en Afsluiting individueel aangepast te worden. Op het diploma wordt in aanvulling op de titel vermeld 'met vak(ken) op een hoger niveau', alsmede het aantal vakken waarvoor dit geldt. De specifieke vakken die het betreft staan op de cijferlijst.
3. De rector (of in zijn/haar plaats de conrector van de afdeling) beslist beargumenteerd of een kandidaat een vak op een hoger niveau mag volgen en afsluiten en doet dit in overleg met de betrokken kandidaat, zijn docent(en) en de ouders/verzorgers. Het individuele PTA en de afspraken die nodig zijn om de uitvoering hiervan praktisch mogelijk te maken worden schriftelijk vastgelegd en door kandidaat, ouders/verzorgers en (con-)rector ondertekend.
4. Er is een 'terugvaloptie' bij vakken op een hoger niveau van kracht. Dit houdt in dat wanneer een examen op een hoger niveau niet of niet naar tevredenheid gehaald wordt in het eerste tijdvak, een leerling alsnog examen mag afleggen op het eigen niveau in het tweede of derde tijdvak. Deze mogelijkheid tot 'terugval' wordt niet als een herkansing gezien. Als er gekozen is voor het gebruik maken van de terugvaloptie, dan telt dat cijfer mee bij de uitslagbepaling. Het resultaat van het schoolexamen dat behaald is op het hogere niveau blijft staan en wordt onveranderd overgenomen als schoolexamencijfer van het geëigende niveau.

3.10 Onregelmatigheden

Er is sprake van onregelmatigheden als een leerling bijvoorbeeld zonder geldige reden afwezig is geweest bij een examen of heeft afgekeken. De bepalingen hierover zijn opgenomen in het hoofdstuk onregelmatigheden van het Examenreglement.

3.11 De inhoud van de examens in de diverse vakken

De inhoud van het examen wordt bepaald door het profiel en het vakkenpakket van de leerlingen. Welke keuzemogelijkheden hierin bestaan is vastgelegd in de schoolgids en via de informatie vanuit het decanaat die te vinden is op de website van de school. De vakinhoudelijke eisen en de domeinen per vak waarin het examen wordt afgelegd zijn bepaald in het PTA.

3.12 De planning van de examens

De planning van de examens is ieder schooljaar in te zien via de jaaragenda en de roosters van de toetsweken die ruim van tevoren te raadplegen zijn op de website van de school.

3.13 Vervroegd examen afleggen

Een leerling kan in de gelegenheid gesteld worden om een of meerdere vak(ken) vervroegd examen te doen, door al in de voorexamenklas voor een of meer vakken het volledige schoolexamen en het centraal examen af te leggen. Leerlingen die hiervoor in aanmerking komen doen hiertoe een aanvraag bij de conrector. De precieze regelingen omtrent aanvraag en afname van een vervroegd examen zijn te vinden in het Examenreglement.

4. Het Programma van Toetsing en Afsluiting

Het Programma van Toetsing en Afsluiting is vanaf 1 oktober in te zien op de website van de school. Het is het geheel van de PTA-schema's voor de verschillende vakken, opgesteld op basis van een uniform format. De Handleiding PWS voor mavo, havo en vwo, inclusief de daarin vastgestelde inleverdata, maakt deel uit van het Programma van Toetsing en Afsluiting.